

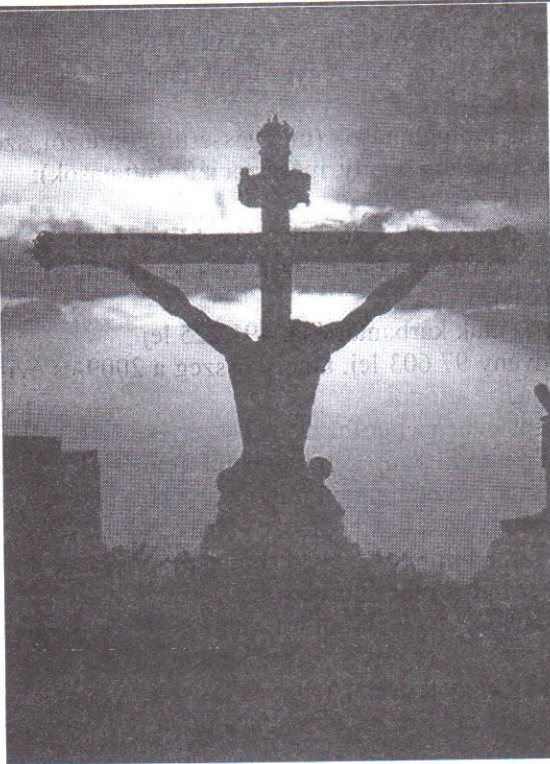
LÖVÉTEI KIÁLTÓ

X. évfolyam, 4. szám

Ára : 1 lej

2009. ÁPRILIS

A Lövétei Kiáltó szerkesztősége kellemes húsvéti ünnepeket kíván minden kedves olvasójának!

Ady Endre: A szép Húsvét

Odukat és kriptákat pattant
S bús árkokig leér a szava:
Ilyen a Húsvét szent tavasza
S ilyen marad.

Miért tudjon Ő az embervérrül,
Mikor künn, a Tavaszban
Minden csoda csodát csinál
S minden drága fizetség megtérül?

Óh, Tavasz, óh, Húsvét,
Emberek ősi biztatója,
Csak azt szórd szét köztünk:
Állandó a tavaszi óra
S ilyen marad.

Krisztus támad és eszmél,
Odukat és kriptákat pattant.
Van-e gyönyörűbb ennél?

"Ne félj, fiam,
ott térdelek kereszted
tövében,
Segíts, jó anyám,
hogy feljussak a
hegyre"

Amikor az ember valamiről egy átfogó képet akar alkotni, hirtelen azt veszi észre, hogy egyre több oldalról kell megközelítenie azt a témát. Ahhoz, hogy egy székely falu mindennapi gondja, baja, öröme meghallgatásra találjon, és megfeleljen a nép elvárásának, elengedhetetlen a falut irányító emberek, vagy ahogy mondjuk, a vezetőség összefogása jóban-rosszban. Ugyancsak elengedhetetlen a faluban működő tevékenységek támogatása, legyen az sport, egészségügy, állattartás, ivóvíz-ellátás, és még sok mindent lehetne sorolni, de zárjuk a gondolatot a hagyományörzéssel.

Én úgy gondolom, az őseinktől örökölt hagyományok, szokások felelevenítése jelenti a hagyományörzést, amelyet több formában lehet bemutatni, hogy minden korosztály megértse. És tenni kell ezt sürgősen azért is, mert, ahogy múlik az idő, egyre fogyanak azok az emberek, akiktől élőben hallhatjuk a népi szokásokat. Így sikerült a régi fonó bemutatása, aztán a regutakísérés fakerekű szekérrel, majd a lövétei lakodalmas, amelyben elmondhatjuk - részt vett a falu apraja és nagyja, a farsangi szokások, felvonulások, gyalogos zarándoklat a csíksomlyói búcsúra.

folytatás a 4. oldalon

Büszkeségünk, Lövéte

Lövéte történelmi központ nemcsak a Hargita települései között, de a Csíki-medence vagy Udvarhely környékén is az egyik legkülönlegesebb adottságú székely faluközpont. A falu főutcáján végigkanyargó patak, a számos híd, de leginkább a környező domboldalakra épült szép, régi házak olyan kivételes hangulatot árasztanak, amelyet az ember csak sok száz év alatt kifejlesztett, az ott élők szépérzékétől ihletett városközpontokban élhet át. A község vezetői felismerték ennek a ritka értéknek a fontosságát és azt, hogy a legújabb divatok kezdenek olyan változásokat elindítani a településen, ami ezt a hangulatot felszámolja. Ezért hívtak meg engem, hogy tartsak egy ismertetőt a kistérségükben immár három éve zajló falukép-védelmi programról. A falukép-védelem fontosságát az előadáson jelen lévő tanácsosoknak két pontban foglaltam össze:

- a régi, jellegzetes épületek elbontásával, átalakításával saját múltunkat, székely identitásunk legláthatóbb részét számoljuk fel - saját kezünkkel;

- egy szép, rendezett településen jobb élni, és ösztönzi a fiatalok letelepedését is.

Mivel az új építkezések sokszor nyugati példákat követnek (legyünk őszinték: időnként balkáni szín- és formavilággal ötvözve), nagyon fontos, hogy meg tudjuk fogalmazni, milyen legyen ma, a XXI. század elején egy székely ház. Ehhez jó mintákat kell adni.

folytatás az 5. oldalon

Jegyzőkönyv

a 2009. március 30-án tartott tanácsgyűlésről

A gyűlésen jelen van 12 testületi tag, meghívott személy Rodics Gergely, falukép-védelmi szakember. A gyűlés napirendi pontjait a gyűlésvezető elnök, Györgylőrincz Csaba ismertette az alábbiak szerint:

- 1.) Falukép-védelmi témájú bemutató (Rodics Gergely),
- 2.) előterjesztés a 2008-as évi költségvetés végrehajtásának ismertetésére és elfogadására vonatkozóan,
- 3.) előterjesztés a község köz- és magántulajdonában levő javainak ügykezelése érdekében közszolgáltatás létrehozására vonatkozóan,
- 4.) Lövéte községet képviselő személy felhatalmazása, megnevesítése jogi ügyekben és problémákban,
- 5.) kérések és más problémák megvitatása, jóváhagyása.

A napirendi pontok elfogadása előtt a polgármester javasol még egy napirendi pontot, és pedig Lövéte község címertervezetének elfogadására vonatkozóan. A javaslatot 12 igen szavazattal jóváhagyták a napirendipont-tervezetek elfogadásával együtt, majd sor került azok ismertetésére és megvitatására.

1.) Az első napirendi pont keretén belül Rodics Gergely tájépitész úr értékes falukép-védelmi témájú bemutatót tartott, amelyben méltatta a hagyományörzés, falukép kialakításának és megőrzésének fontosságát.

Lövéte központrendezésével kapcsolatosan javasolja, hogy az ingatlan-tulajdonosokkal szóba kellene állni, meggyőzni őket, és, ha van lehetőség, még anyagi támogatást is ígérni, hogy a még meglévő régi épületek külalakját, arculatát őrizzék meg eredeti formában. Ha nem lehet teljes egészében megőrizni, akkor legalább a homlokzata maradjon meg. Az új épületeknél is a hagyományörzés lenne a legfontosabb, odafigyelve a házak méretére, tetőformák betartására és a felhasznált anyagokra, hogy természetes anyagokat használjanak. A patakmeder szabályozása során épített betontámfalat, valamint az építendő betonhidakat kirakni kövel, a hidak korlátja pedig készüljön fából.

Ugyszintén javaslatként említi meg, hogy a falukép-védelmi programba be lehetne kapcsolódni, és kistérségen keresztül szerződést lehetne kötni.

A fenti napirendipont-tervezet után a polgármester ismerteti a község címerének tervezetét (összetevő elemeit, színeit) és azt is, hogy a napirendi pont bevezetése fontos, mert a megyei tanács most készíti elő a megye települései közül egy párnak a címertervezetét jóváhagyásra, és sze most nem hagyódik jóvá, akkor lehetséges, hogy a címertervezet jóváhagyása egy jó pár hónapot késni fog.

A címertervezet - részletes ismertetése után - szavazat alá bocsátódott, és 12 igen szavazattal megszavazták.

2.) A második napirendi pont keretén belül ismertetve volt a 2008-as évi költségvetés végrehajtása az alábbiak szerint:

- bevételi részen 3.677.686 lej, amelyből a helyi adókból és illetékekből bejött összeg 391.182 lej, az állami költségvetésből (áruforgalmi adókból és jövedelem utáni és fizetés utáni adókból) visszaosztott összeg 3.286.504 lej,

- kiadási részen 3.580.083 lej, amely az alábbiak szerint oszlik meg:

- a polgármesteri hivatal és a helyi tanács működtetésére 440.584 lej

- az öregek otthonába elhelyezett mozgássérült személyek után fizetendő hozzájárulás: 7.380 lej

- közrend és közbiztonság (őrség, civil védelem, tűzoltóság): 22.132 lej

- tanügy (iskolák, óvodák): 1.303.643 lej

- kultúra, sport, egyház, egyesületek támogatása: 162.824 lej

- szociális szolgáltatások (mozgássérült gondozói, szoc. konyha, szociális segély, más szociális juttatások): 577.242 lej

- községgazdálkodás, közvilágítás: 130.971 lej

- környezetvédelem (szemétszállítás, kanalizálás): 444.082 lej

- utcák és utak karbantartása: 491.225 lej

- maradvány 97.603 lej, amely összeg a 2009-es évi forgalapba fog ájtönni.

A 2008-as évben a beruházások összértéke 1.160.101 lej. Ezen napirendi pont keretén belül felmerült a kérdés, hogy a saját bevételünknél miért nagyobb a megvalósítás, mint a betervezett összeg, rossz volt a tervezés?

Válasz: az állami költségvetésből nagyobb összeget osztottak le a helyi önkormányzatnak.

A vízhálózat kialakítására van-e terv, és ez magába foglalja-e a meglévő vízvezetékeket és vízgyűjtő bazinokat, vagy teljesen új tervek lesznek?

Válasz: terv van már, és ez magába foglalja a vízhálózatot és vízgyűjtő bazinokat.

A kanalizálásra 2008-ra beütemezett szubvencióval mi a helyzet?

Válasz: a napokban utalták át.

A határozattervezetet a 2008-as évi költségvetés végrehajtásáról 12 igen szavazattal elfogadták.

3.) Ezen napirendi pont keretén belül a polgármester ismerteti az előterjesztést a község köz- és magántulajdonában levő javainak ügykezelése érdekében közszolgáltatás létrehozására vonatkozóan. A szolgáltatás magába foglalná főképpen a közterületek, parkok, zöldövezetek kialakítását és azok ügykezelését, a község tulajdonában levő lakófelületek berendezését és azok kiaknázását, mosoda és kémiai tisztítást magába foglaló tevékenységek létrehozását és ügykezelését, és más tevékenységeket. A határozattervezet 12 igen szavazattal jóváhagyódott.

4.) A polgármester ismertette, hogy miért szükséges Lövéte községet képviselő személy felhatalmazása, megnevesítése jogi ügyekben és problémákban, és hogy van is egy személy, aki vállalná a község képviselőt jogi ügyekben és problémákban és jogi tanácsadásban szerződés alapján.

A javaslattal a testület egyetértett, és 12 igen szavazattal megszavazta.

5.) A kérések és problémák megvitatása során az alábbi problémák merültek fel:

A polgármester ismerteti az alábbiakat:

- Az iskolák felújítására újra pénzeket osztanak le, ezért minél előbb le kellene tenni a dokumentációt a tanfelügyelőségre,

- hétvégeken az orvosi szolgálat problémája,
 - szarvasmarhatartó gazdák egyesületének problémája,
 - sportpálya volt tulajdonosainak problémája,
 - a volt gyógyszerpont kéri a bérleti szerződés felbontását február 15-től, de még nem adták át a helyiséget,
 - május elsejétől a Caritással közösen elindulna a szociális konyhától az ételkihordás az Újnegyedbe és Pósfaluba,
 - a közigazgatási határok tisztázása folyamatban van, Almással sikerült tisztázni, Homoródszentmártonnal is nagy vonalakban sikerült tisztázni, valamennyi különbség van, de van hajlandóság az ök részükről is az egyezkedésre, március 31-én lesz Szentkeresztbányával,
 - a megyei tanácstól sikerült pénzt szerezni, célirányosan a községközpont rendezési tervének elkészítésére. Javaslattal hangzott el, hogy az egyik testületi tagnak van egy műépítész ismerőse, és felveszik vele a kapcsolatot.

A testületi tagok által felhozott problémák:

- A 132-es megyei út építése mikor kezdődik, és milyen elképzelés van a kivitelezésre és a hidakkal kapcsolatosan?

- A községi utakkal kapcsolatosan az erdő felé vezető út állapota jó, de ha az emberek a fát húztatják (traktor után kötve), és nem rakják utánfutóra vagy autóra, akkor az út újra elromlik, és fölösleges volt a javítása. A gyilkoskői út a kongófai részen pedig majdnem járhatatlan.

- A falukép-védelmi előadás megtörtént, javaslat hangzott el, hogy a következő lépés az legyen, hogy egy műépítésszel a kapcsolatot felvenni, hogy a tervet készítesse el.

- A fenti témakörrel kapcsolatosan volt javasolva, hogy a hivatal urbanisztikai feladatkörrel foglalkozó alkalmazottja a község területén leltározza fel, készítsen fényképet a még meglévő régi épületekről (jellegzetes lövétei épületekről), és egy kimutatás készüljön ezekről.

- Felvetődött a kérdés, hogy tisztázódott-e le a feladatköre az új alkalmazottnak, és javaslat hangzott, hogy fel kell venni a kapcsolatot a megyei tanáccsal és a hasonló beosztású alkalmazottak feladatkörét megnézni, mert hatékonyabban tud dolgozni, és munkája eredményesebb lesz, ha tudja, hogy mit kell tennie, legyen konkrétan meghatározva a feladata, és időközönként tartson beszámolót a testületnek az elvégzett feladatokról.

A polgármester válasza: mindenféle ügybe beiktatódik, ami a polgármester feladata, és 60 nap alatt majd pontosítódik a feladatköre.

- A mobiltelefonok problémáinak (térerő) megoldása érdekében történt-e valami intézkedés?

Válasz: a megyei tanács elnöke ígérte, hogy intézkedni fog, de sajnos még nincs lépés.

- Község területén történt betörések nyomozása milyen mértékben halad?

Válasz: a nyomok Almás felé vezetnek, és a feltételezés az, hogy egy ember, aki járja a falut, hogy régiségeket gyűjtsön, az látja, hogy hol milyen az anyagi helyzet, és talán az a közvetítő?

Betörés a rendőrségre csak egy volt jelentve, a második eset nem is volt jelentve.

- Az iskolába történt betöréssel kapcsolatosan megemlétködött a Sándor Róbert helyzete, hogy a gyermek viselkedése nem megfelelő, zsarolja a kisebbeket, és felügyelet nélkül van maradva.

A hivatal által kiállított igazolásokkal kapcsolatosan felvetődött a probléma, hogy több alkalommal megtörtént, hogy nem volt, aki aláírja az igazolást, és ezzel kapcsolatosan mit lehetne tenni.

Válasz: a törvényes előírások szerint az igazolásokat írásban letett kérés alapján lehetne kiállítani, és az igazolás kiállításának ideje a letett kérés iktatásától számított három nap, és nem azonnal, és ez idő alatt megkapja a kért igazolást.

Ezen napirendi pont keretén belül ismertetve volt Gábor László, Lövéte 762 szám alatti lakos kérése, amelyben kéri, hogy a Rét nevű dűlőben a lefolyó forrásvizet, amely a mezei útra folyik, bekötni a frissen beültetett akácos kanalizálásába.

A döntés, hogy helyszínen megnézni, és azután intézkedéseket hozni.

Márton Gábor, szentkeresztbányai lakos, az 1989-es forradalom hőse-sebesültje, kér 10.000 m² területet a Kerekfenyő nevű dűlőben.

A kérés ismertetése és megvitatása után az a döntés született, hogy a törvény előírásait figyelembe véve lehet választ adni a kérésére.

Több téma nem lévén a gyűlés munkáját bezárták.

Lövéte, 2009. március 30.

Gyűlésvezető elnök,
 Györgylőrincz Csaba

Jegyző,
 Miklós Ida

Labdarúgás

A tavasz érkezésével heti rendszerességgel érkeznek idegen településekről csapatok, illetve játékvezetők a Gerőkertbe. Ez azt jelenti, hogy megkezdődtek a lövétei csapatok számára is az Udvarhely Körzeti és a Hargita Megyei Labdarúgó Bajnokságok mérkőzősorozatai.

Mindkét együttesünk három-három mérkőzést játszott le. A felnőtt csapat először Korondon az utolsó percekben kapott góllal veszített, aztán itthon valószínűleg leiskolázta Ócfalva csapatát, majd ismét idegenben, Sófálván szenvedett vereséget.

Eredmények: Korond - Lövéte 1 - 0

Lövéte - Ócfalva 10 - 0

Alsósófálván - Lövéte 4 - 2

A következő mérkőzésen, vasárnap (12-én) 11 órától Szentábrahám csapatát látja vendégül, aztán Udvarhelyre látogat, majd itthon fogadja Zetelakát.

Az ifjúsági együttesünk mindhárom mérkőzésén megmutatkozott az ellenfelek tudás, kor és növekedési különbsége, így nagyon sima, nagy arányú vereségek lettek az eredmények.

Ismételten megemlítem, hogy a fizetés utáni adója 2 %-val minden adófizető azt tesz, amit akar, csak kár lenne azt közösségi célokra, egyesületek támogatására ne használni fel. A Lövéte Sport Egyesület is csak egy lehetőség rá, ha még nem döntötte el, minek a támogatására szeretné fordítani az adója 2 %-t.

A Lövéte Sport Egyesület minden támogatójának, szurkolójának kellemes húsvéti ünnepeket kíván!

Györgylőrincz Ernő

"Ne félj, fiam, ott térdelek kereszted tövében, Segíts, jó anyám, hogy feljussak a hegyre"

folytatás az 1. oldalról

A székely falu és népének egy második, csendesebb otthona nem lehet más, mint az Isten háza, ahol a fizikai munka után lelki oltalmat, vigasztalást, erőt méríthetünk.

Egyházi ünnepeink szeretetét az bizonyítja a legjobban, hogy székely népünk szinte minden ünnepet egy népi elnevezéssel is elkeresztelt.

Ahogy a falu életében, úgy a templomban is a nagyobb ünnepeink történetét élethűen próbálja az Egyház népe elé tárni, így bemutatják a karácsonyi történeteket, betlehemezést, majd a legnagyobb ünnepünk, a megváltás történetének a bemutatása. Régi hagyomány szerint a templomi énekhar elemeke a szenvedés történetét úgy, ahogyan leírták az evangélisták, hála Istennek minden évben csatlakoznak nagykorúsított fiataljaink a Szent Sír őrzésére, minden évben újra halljuk a "dergető" hangját, szentelt vizet viszünk otthonainkba, majd szentelt eledelt fogyasztunk húsvét reggelén.

Tehát minden ember arra törekszik, hogy az Egyház, illetve a falu ünnepeit tisztelettel megtartsa, amennyiben tudja, támogassa, és főleg részt vegyen ezeken.

Azt, hogy az Egyház keretében is lehet új hagyományt teremteni annak érdekében, hogy minél jobban megértsük egy-egy ünnep történetét, üzenetét, bizonyítja István pap bácsi kezdeményezése, hogy fiataljainkat bevonjuk a megváltás történetének előadásába, bemutatásába.

Három éve indult el egy 20 tagú csoport, amely bemutatta a jeruzsálemi bevonulást, majd az idén Jézus keresztútjának hat állomását próbálta előadni - Pilátus elítéli Jézust, édesanyjával találkozik, Veronika kendőjét nyújtja, a jeruzsálemi asszonyok, földre esik, majd keresztre feszítik. Hisszük, hogy fiatal szereplőink lelkében egy mély, kitörülhetetlen nyomot hagy a történet előadása, hiszen ezt a mély gondolatot át tudták adni a templom népének is, akik meghatódottan átélték ugyanazt, amit a szereplők.

Be kell kapcsolódnunk mindannyian a megváltás történetébe, és hisszük, ha bármit is teszünk - a sok szép rajz, énekek, imádságok, Szent Sír őrzése, templomtakarítás -, mind-mind közelebb hoznak, hogy megértsük, milyen nagy áldozatot követelt megváltásunk. Hisszük, hogy ha így készülünk húsvét ünnepére, enyhítjük Jézus és a saját keresztünk súlyát, és elviselhetőbb lesz életünk folytatása.

Lázár Béla

Megszólaltak ma a néma harangok!

Megszólaltak ma a néma harangok,
Harsognak az égből a mennyei trombiták,
Most még buzgó szívvel rebeg fohászt ajkunk,
De mit teszünk majd holnap vagy holnapután.

Olyan lesz-e lelkünk, akárcsak tegnap,
Vagy befedi lényét a szürke homály,
Hamis tetteinktől már csak alig járunk,
Vagy megújult hittel megyünk tovább.

S ha kudarcokba roskadt szenvedőt látunk,
Nyújtunk-e kezet neki mint jó barát,
Gunyoros mosollyal büszkén tovább lépünk,
Vagy alázattal, csendben lehajlunk hozzá.

Megszólaltak ma a néma harangok,
A komor sírok felett mondjunk imát,
Ne terheljen soha irgalmasnak lennünk,
Mert tudjuk azt, hogy van élet a halál után.

Bencze Edith

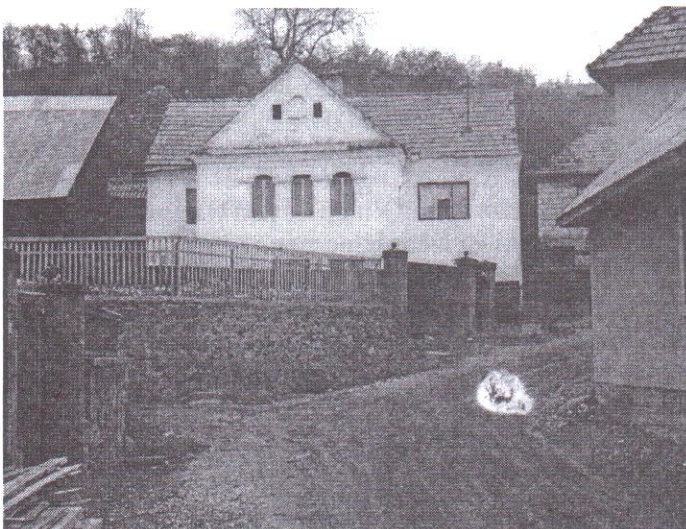
Büszkeségünk, Lövete

folytatás az 1. oldalról

Ezzel a céllal készült el a Kós Károly Egyesülés neves műépítészeinek terveiből a "Modern székely ház" című kiadvány, amelyet az előadás keretében be is mutattam.

A faluképet azonban nem csupán az egyes házak, hanem a házsorok, utcárszletek, közterületek megjelenése együttesen alakítja ki. Ezzel kapcsolatban több javaslat is elhangzott az előadásomban.

Semmiképpen nem szerencsés a hagyományos házsorokba rikító vakolatszint vagy egy ravasz tetőformát választani. Sok esetben megéri egy kicsit drágább anyagok használata az időtállóság mellett a megjelenés kedvéért is. Így pl. nem illő egy igényes századfordulós házsorban a tetőre mondjuk zöld kátrány "cserepet" vagy hullámlemez tenni. Nemcsak nem illik a házhoz, de hazudik is. Az említett kátránycserép vagy a pléhből sajtolt tetőcserepek csak úgy tesznek, mintha cserepből lennének, de valójában nem azok. Ez olyan, mintha egy Dacia karosszérialemezeit lecserélnék egy új Mercedesre. Szeretnénk olyannak látszani, mintha Mercedesünk lenne, de azok, akiknek van hozzá szemük, azonnal látják, hogy ez csalás, és csak nevetségessé tesszük magunkat!

A hagyományos székely házepítésnek Európa-szerte híre volt, és sokfelé hívták (hívják ma is) a székely ácsmestereket, mert jól tudták a szakmájukat. Ha ma USB lapokból építünk "fa" házat, erre senki nem lesz kíváncsi, saját magunkat is leértékeljük általa.

A falukép fontosságának itt lép be egy másik fontos vetülete: a turizmus. A turista, ha messze földről eljön hozzánk, akkor az itt jellemző dolgokra lesz kíváncsi. Az, ami ugyanolyan, mint otthon, egyáltalán nem fogja érdekelni, hisz olyat látott elegendő. Emiatt a régi, hagyományos vagy a modern, de valóban székely építészet eredményeit fogja keresni. Mit tudunk mutatni?

Mivel Lövete településközpontját a patak, a hidak és a környező épületek együttese alakítja ki, fontos, hogy az épületeknek maradjon meg a korábban jellemző volt és még ma is észlelhető egységes megjelenése. Nem egyformaságról, hanem az egymáshoz illeszkedésről van szó. Az ablakok, ajtók stílusa, anyaga, a házak homlokzatának

színe, magassága, a tetőformák és színek, illetve az anyaghasználat az, amire oda kell figyelni.

A hidakat, esetleg a patak betontámfalát is érdemes lenne terméskövel borítani, még jobb lenne lecserélni. Nem a most divatos lapos kövekkel, hanem a patakából gyűjthető inkább gömbölyded formájú görgetegkövekkel. Fontos arra is figyelni, hogy a készítésekor a kövek rögzítésekor ne a habarcs kerüljön "többségbe", eltakarva a kövek természetes szépségét, ahogy történt ez a mostani központi fahíd melletti támfal esetében.

A településnek van is, nincs is központja. Jó lenne egy kicsit megnövelni a közcélú tereket, legalább annyira, amennyire ez régen megvolt. Nem szerencsés, hogy az egykori Piacteret elvágták a faluközponttól a szövetkezet épületével. A szövetkezeti háznak azonban van még egy óriási baja. A megjelenése. Nemcsak hogy nem illeszkedik a történelmi környezetbe, de kifejezetten ronda. Sok településen a polgármesteri hivatal már arról egyezkedik a szövetkezeti tagokkal, hogyan szabaduljanak meg az épülettől, amely egészen elcsúfítja a falut. Így pl. Szépvíz községben - addig is, amíg a bontásról meg lehet állapodni - egy kis dombbal és arra ültetett fenyőssorral fogják eltakarni a kommunizmus ezen nem kért ajándékát.

Lövete esetében is az lenne a legszerencsésebb, ha sikerülne megtalálni annak a békés megoldását, hogyan lehet az épület tulajdonosaival és használóival megállapodni arról, hogy a tevékenységeket át lehessen helyezni máshova, és az épület elbontásával újra megnyitni a lakosság számára az annak helyén és hátánál lévő teret. Ez nemcsak a főút menti részt tenné hangulatosabbá, de feltárná a központ egyik legszebb részlete, a jelenlegi falumúzeum és a mögötte álló másik, felújításra váró szép régi épület. Az így kialakuló téren üldögélve láthatóvá válnak a szomszéd telken álló épületek gyönyörű, régi cserepekkel fedett tetői, az ott álló bölcs, öreg diófák, a székelykapu és a két régi ház. Mindez olyan különleges hangulatú, igényes környezetet nyitna meg, amely valódi büszkesége és fontos turistacsalogatója lehetne bármely székelyföldi településnek.

Rodics Gergely, ügyvezető igazgató
Pogány-havas Kistérség

Egészségünk

A D-vitamin jelentősége

Általában 2-3 hetes kortól kell adni az újszülöttnak, gyakorlatilag 1 éves korig folyamatosan minden nap, majd pedig kb. az iskoláskorig a téli, hidegebb, sötétebb hónapokban. Ezt sok anyuka nem veszi komolyan, és nem adják rendszeresen gyereküknek, csak néha-néha, ha eszükbe jut. A D-vitamin nagyon fontos tényező a növekvő, fejlődő csontoknak szükséges kalcium tökéletes beépítéséhez. Ezt a vitamint a szervezet a saját, meglévő anyagaiból napfény hatására maga is képes előállítani. A mi éghajlati viszonyaink között viszont a szervezet nem tud elegendő D-vitamint termelni. Viszonylag kevés a napfény, illetve nem lehet ruha nélkül a levegőn tartózkodni az év nagy részében, hisz ahhoz, hogy ez a kémiai folyamat megtörténjen, és kellő mennyiségű D-vitamin keletkezzen, az kell, hogy viszonylag nagy bőrfelületet érjen a napfény. Ráadásul az anyatej sem tartalmaz elegendő D-vitamint ahhoz, hogy biztonsággal megelőzhető legyen az angolkór, ezért a D-vitamint mesterséges formában (olaj, draszté, tableta) kell bejuttatni a szervezetbe.

Mihez szükséges?

- a kalcium és foszfor felszívódásához
- a csontképződés folyamatához
- a kalcium és foszfor beépüléséhez
- a csontok egészséges fejlődéséhez
- a csontok gyógyulásához, például törés után
- csonttritkulás megelőzéséhez

Hiánya a csontok fejlődési zavarát okozhatja, gyerekekben angolkórt (angolkór), felnőttekben csontlágylázat idézhet elő. Megtalálható: hal, máj, tojás, tej és tejtermékek, margarinok

A D-vitamin zsírban oldódik, ezeket a szervezet elraktározza, így vigyázni kell a napi adaggal, mert túladagolás jöhet létre.

Miklós Emilia

Pedagógiai lexikon

Megbízhatóság

A megbízhatóság olyan ember tulajdonsága, akire minden körülmények között lehet számítani; aki a rábízott feladatokat pontosan elvégzi; nem mond elhamarkodottan véleményt; megbízhatósága felelősségérzettel és kötelességtudattal párosul.

A gyermekben fokozatosan alakul ki ez a tulajdonság. Első élményei ebben a vonatkozásban is a családhoz fűződnek. Nehezen válik megbízhatóvá az a gyermek, aki azt tapasztalja, hogy szülei gyakran tesznek neki vagy másoknak olyan ígéreteket, amelyeket nem tartanak be. Helyes, ha a személyes példaadáson túl a szülők feladatot adnak a gyermekeknek, amelyeket azok egyre önállóbban végeznek, és ha gyakorta kifejezik a gyermekek ügyességébe, jóakarátába vetett bizalmukat. E feladatok pontos teljesítését azonban következetesen ellenőrizni is kell. Eredményes módj ónő rajtuk k hibájukat, s őkn az is, haszemélyesítjük őket megbízhatóságuk következményeivel: így könnyebben belátják hibájukat, s őkn maguk akarnak változtatni rajtuk.

András Magdolna óvónő

" Adj hálát érte, hogy még együtt vagyunk"

Rohamosan fejlődő világunkban egyre többször elhangzik az intő szó, hogy: ember, ne feledd el, a jóisten mindenki felett van, vigyázz, ne veszítsd el emberségedet, rohanásodban vedd észre szenvedő embertársadat, ne sajnáld azt a néhány percet, ha felebarátodnak örömet tudsz vele szerezni.

Nemes szándék vezethette azokat, akik elindították, és akik felkarolták az "ÓRANGYAL" elnevezésű kapcsolatteremtést, hiszen egymás segítsége nélkül mindannyian kevesebbet érünk. Nagyon kellemes délutánt tölthettünk el az ősszel, amikor a lövétei összejövetel neve Szüreti bál volt, ahol a szőlő mellett nem hiányzott az élő zene sem.

Az idén április 3-án volt Órangyal összejövetel, és a témája csakis húsvétal lehetett kapcsolatos. A Népház díszítése is ezt jelezte, hiszen barkaágakkal volt díszítve, amelyen csüngtek a festett tojások.

Ötletes dolog volt, amikor a találkozó elején levetítették Jézus keresztútját, amelyet mindannyian csendben figyeltünk. Rögtön ezután - hála Istennek - gyönyörű napsütésben közösen kivonultunk a templomhoz, ahol a templom kerítésében a húsvéti nyuszik elpotyogtatták csokoládétojásaikat, amelyeket nagy örömmel gyűjtöttünk össze, bőségesen jutott mindenkinek. Így léptünk be Isten templomába, ahol mindent szemügyre vettünk, és itt még fel-elevenítettük a képek által Jézus keresztútját. Közösen imádkoztunk, eldaloltunk egy éneket, és a keresztvetés után újból vidáman vonult a nagy család vissza a Népházba, ahol mindenki kedvére színezhette a tojásokat, állatfigurákat. Hiába igyekezett az óra mutatója, hiába repült az idő, előálltak a legények, és szép locsolóverseket szavaltak, amelyet a lányok festett tojással jutalmaztak.

No, de minden jóból hiába, hogy még több kellene, elhangzott a felhívó szó, és az egész terem őszinte, tiszta lélekkel közösen énekelt:

" Mert volt már pár utunk, és sok mindent tudunk,
De legfőképpen azt, hogy ÖSSZETARTOZUNK."

Érdeemes elgondolkodni, hogy ha két óra elégséges, hogy közel 100 ember szívében az öröm, szeretet, egymásrafigyelés lángja felgyúljon, akkor hosszú évek során milyen nagy tábor tüzet lehetne gyújtani az őszinte, szívből jövő, segíteni akaró szikrák összefogásából ott, ahol mindenkinek van helye, ahol mindenkit tiszta szívből várunk, és így órangyalai lehetünk egymásnak.

Lázár Béla

Húsvét

Húsvétkor a lányok tojást festenek,
És várják az érkező legényeket,
Ők elszavalják a versüket,
Cserébe tojást is kérhetnek.

Az egyik fiú szép verset mondott,
Cserébe nagyon szép tojást kapott.
Folytatta az útját boldogan,
És estére a kölni kifogyott.

György Krisztina V.B osztály

A kis nyuszika

Kicsi nyuszi ugrándozik,
Ide-oda-amoda.

Piros tojást, fehér tojást hord,
Ide-oda-amoda.

Bánja is ő, hogy nincs neki hű barátja,
Beugrál a házatokba, hogy legyél te a hű társa.

Ne félj tőle, nem ijesztő,
Aranyos kis nyuszika ő,
Felnéz rád a kisszeme,
Ugrándozzál övele.

Egyed Réka V.B

Teszt

Avril Lavigne vagy
Britney Spears a neked va-
ló sztár?

- Kedvenc időtöltésed?
 - Ruhákat vásárolni a barátnőddel.
 - A fiúkkal lógni valamelyik buliban.
- Melyik ruhákat viseled legszívesebben?
 - Edzőcipő, bő nadrág, póló.
 - Csípőfarmer divatos felsővel és kiegészítővel.
- Ha választhatnál, hol buliznál inkább?
 - Egy diszkóban
 - Egy rock esten
- Kit tartasz a legszexisebbnek?
 - Justin Timberlake
 - Zac Efron
- Mit táncolnál legszívesebben?
 - Hip-hop
 - Rock
- Mi az, amit feltétlenül magaddal viszel a nyaralásra?
 - Sminkkészlet
 - Sporteszközök

ÉRTÉKELÉS:

A. (ha A válasz van több) Neked inkább Britney popzenéje való. Táncra hívó, igazán laza számok. Szeretsz diszkóba járni és jókat bulizni.
B. (ha B válasz volt több) Valószínűleg tetszeni fog neked Avril pörgősebb, rockosabb zenéje. Szeretsz nagyokat bulizni, de a diszkó csiricsaré világa cseppet sem vonz.
Készítette: Fazakas Aletta, Gergely Ilona, Tókos Enikő VIII. A

Locsolóvers

Korán reggel útra kéltem,
se nem ittam, se nem ettem.
Tarisznya húzza a vállam,
térdig kopott már a lábam.
Bejártam a fél országot.

Kinyílt az aranyeső,
én voltam ma a legelső,
aki kora reggel locsolkodni kelt fel.
Minden szőke, barna lány,
mint a piros tulipán,
virulva viruljon,
rózsapermet hulljon.
Íme itt a kölni!
Szabad-e locsolni?

Gyűjtötte: Silye Ákos

Ne vessünk együtt

Pistike, teljesen egye-
dül oldottad meg ezt az
egyenletet?

- Nem. Két ismeretlen-
nel.

Pistike-kérdezi a tanár-
nőt:

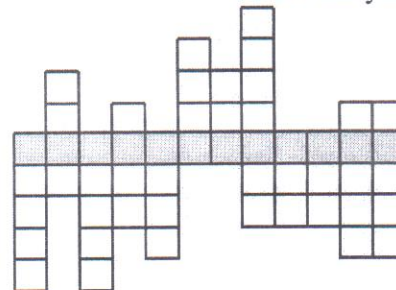
- Tanárnő! Mi III. A
dolgozatot írunk?
- Mert ha pofára osztá-
lyozok, nagyon pórul
jársz!

Rejtvény

Kit rejt a hosszú sor?

- Az ember legjobb barátja
- Éva párja
- Észak, Dél, Kelet...
- Rika...
- Tanuló
- Becézett Ildikó
- Mocsári növény
- Afrika szavannáin él
- A legjobb égítész
- Kerti gyümölcs
- Vágóeszköz
- Görögország egyik szigete

VI. B-s lányok

Pistike, mondjál egy szót,
amiben két "R" van!

- Tojás!
- Na de Pistike, hol van ebben
"R" betű?
- Egyik a fehérjében, másik a
sárgájában!

Gyűjtötte: Silye Ákos VIII.B

Tavaszi divat, tippek

Az idei, 2009-es divat színei:-
sárga, zöld, kék, ezüst.

Kiegészítők: az óriási karkö-
tők, túlméretezett napszem-
üvegek, masnis övek és a feke-
te balerinacipők.

Idén tavasszal nagy divat lesz a
kockás felső fekete farmer-
szoknyával és fehér kendővel.
A fiúknak idén nagy divat lesz
az egyenes fazonú farmernadrág
teniszcipővel és laza trikó-
val.

A lányoknál még nagy divat
lesz a sztreccses farmernadrág
zöld pólóval.

FIGYELJ A HAJADRA IS!

Főleg nyárra érvényes, hogy az
UV sugárzás, az uszodai klór, a
tengeri só és az erős napfény
ellen védj hajkoronádat. A
szaküzletekben kínálnak per-
meteket, fényvédő hajlakkokat
és egyéb erre alkalmas készít-
ményeket. Legalább nyolche-
tente vágasd a hajad, hogy

visszanyerje a formáját, és ne
legyen töredezett a vége.

Ha erősen hullik a hajad, akkor
főzz 200 g csalánlevest, fél liter
ecetet és egy liter vizet fél órán
át. Hetente háromszor masszí-
rozd fejbőrödbe a langyos főze-
tet.

Saját magad is készíthetsz haj-
pakolást. Keverj össze egy ká-
véskanál almabort vagy ecetet,
két kávéskanál olajat, dolgozd
be a hajba, és hagyd 15-20 per-
cig hatni. Ettől a haj puha és ra-
gyogó lesz.

Készítették: VIII. A-s lányok

Tűzvédelem

Ha az elmúlt héten, este a falu körüli láthatárt, tájakat nézték, akkor gyorsan elharapózó lángnyelveket is pillanthattak meg, amelyek szebbnél szebb formában és színekben pompáztak. Nehogy valaki is "hírtovábbító", lármafa akcióra gondoljon, hisz jelen pillanatban szerencsére nincs semmiféle török, tatár, esetleg román veszély. Viszont tűzveszély annál nagyobb volt. Szerencsénkre nem történtek olyan nagy tüzesetek, mint a múlt években, amikor is két csűr is a lángok mártaléka lett.

A "tűzcsihológ" után kutatva nem mondhatuk el, hogy "se hírük, se hamvuk", hisz a hírüket, ha nem is, de hamut azt lehetett találni utánuk. Érezték, hogy "rossz fát tettek a tűzre", mért szépen, angolosan leléptek a tett színhegyéről. Sajnos sokan nem gondolták meg a lehetséges következményeket, hogy egy vagy több hasonló falubeli embernek az épületét, munkáját teheti tönkre a figyelmetlenségével, meg gondolatlanságával. Nem tudom mennyi időre vagy esetleg büntetésekre van szüksége a lakosság azon részének, akik évről évre, fittyet hányva az előírásokra, rendszeresen leégetik a kaszálóikról, legelőikről a száraz avart.

Hiába a sok felszólítás, a sok figyelmeztetés, mégis évről évre megteszik. Pedig mielőtt meggyújtanák, jól át kellene, hogy gondolják a vele járó következményeket is:

- a 163-as és a 605-ös törvények tiltják a kaszálókon, a legelőkön a szárazság, avar elégetését. Az elkövetőket pénzbírsággal sújtják.
- Az említett leégetett területek tulajdonosai elveszíthetik az igényelt mezőgazdasági területalapú támogatásokat. Hisz ez nem tartozik a terület-megművelések közé.
- A legnagyobb büntetésekre a környezetvédelmi hatóság ellenőrzései alkalmával számíthatnak a gazdák, esetleg a gyújtogatók, ha addig előkerülnek.

Vannak viszont esetek, amikor engedélyt lehet kérni -kapni az ilyenfajta égetésekre. Ehhez azonban tudni kell, hogy kötelezően, előre kell jelenteni a helyi önkéntes tűzoltóságnál a tervezett akciót, és biztosítani kell a tűz felügyeletét megfelelő számú személlyel, tűzoltóval, hogy bármikor meg lehessen fékezni a lángok elharapózását. Ha a helyi tűzoltók és az emberek nem tudják megakadályozni a tűz elterjedését, csak akkor kell jelenteni a központi tűzoltóságnál, hívni a 112-es sürgősségi hívószámot.

A tavaszi legelőtakarítások, tisztítások alkalmával is fontos ezeket a szem előtt tartani, ugyanakkor az előírásoknak megfelelően alkalmazni a nyílt láng használatát.

Györgylőrincz Ernő

Régi arcok sárgult fényképeken

A képen látható személyek (jobbról balra): Mihály Lajos (Kolontos), Mihály András (bajuszas), Mihály András, Mihály Lajos, Mihály Ferenc (Belső), Bugja István, Mihály Imre - A képet Mihály Erzsébet bocsátotta rendelkezésünkre

ESEMÉNYNAPTÁR Május-Pünkösöd hava

1. - Munkások nemzetközi ünnepe
2. - Vöröskereszt napja
9. - A győzelem napja: 1945-ben ezen a napon ért véget a háború
12. - Pongrác
13. - Szervác
14. - Bonifác
21. - Urunk mennybementele, áldozócsütörtök
25. - Orbán napja
29. - Gyalogtúra a pünkösdi búcsúra, Csíksomlyóra
30. - Pünkösdi búcsú Csíksomlyón
31. - Pünkösöd vasárnapja, Szentlélek eljövetele

Húsvét vasárnapján este 8-tól bál a Népházban

ANYAKÖNYVI HÍREK 2009. március

- Születések száma: 1
BALÁZS RAMONA (született 2009. február 24.)
(március 15-e után közzölték)
- Házasságkötések száma: -
- Öszinte részvétünket fejezzük ki a márciusban elhunyt lakosok hozzátartozóinak:
BALÁZS IMRÉNÉ-született GÁBOS MARGIT
TÓKOS LAJOS
LÁZÁR MÁTÉNÉ-született MAG ILONA
PÁL IGNÁCZ

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

Megjelenik havonta, kiadja a

LÖVÉTEI KIÁLTÓ EGYESÜLET

Főszerkesztő: Mihály János, titkár: András Kinga, tördelés és szerkesztés: Mag István, korrektúra: Lázár Emilia

Munkatársak: András Magdolna, András Zsolt, Györgylőrincz Ernő, Lázár Béla, Lázár Zoltán,

Miklós Emilia, Molnár Juliánna, Pál Erzsébet

Támogatók: Lövéte Község Helyi Tanácsa, Lövéte Közbirtokossága, Select Metleplast kft.

A szerkesztőség elérhetősége: Lövéte Községi Könyvtár, tel.: 0266-220806, e-mail: loveteikialto@freemail.hu